

Motion till riksdagen 2005/06:So486

av **Viviann Gerdin och Birgitta Sellén (c)**

Ett forskningscentrum på Spenshult

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att utge ett statligt anslag till Spenshult för ökad forskning, utredning och utvärdering av ohälsoproblem relaterade till amalgam och andra dentala material.

Motivering

Efter flera års studier och mängder av rapporter framkommer det allt tydligare att det finns ett samband mellan tandfyllningsmaterialet amalgam och människors ohälsa. Insikten om hälsoriskerna medförde att riksdagen redan våren 1994 tog ett principbeslut om att amalgam som tandfyllningsmaterial inte skulle användas för barn- och ungdomstandvården från år 1995 och inom vuxentandvården senast från år 1997. Därefter har tandvårdsersättningen för amalgamfyllningar avskaffats från 1999.

Kunskaperna om riskerna med att använda amalgam som tandfyllning både för hälsan och miljön blir alltmer uppenbar, exempelvis i Forskningsrådsnämndens rapport från 1998 "Amalgam och hälsa – risker i ny belysning" där både forskningsresultat och biverkningar redovisas. Därutöver har Socialstyrelsen i sina allmänna råd om bemötande av patienter som relaterar sina besvär till bl.a. amalgam påpekat vikten av att lyssna och respektera patientens egen uppfattning om vad den försämrade hälsan kan bero på. Svårigheter att diagnostisera patientgruppen som hänvisar till amalgamet kräver mer forskning om dess orsaker och verkan, och att patienterna utreds och behandlas där kunskapen finns samlad.

Under 2003 presenterade "Dentalmaterialutredningen – vård och bemötande" sitt slutbetänkande (SOU 2003:53), ett omfattande material med en stor kunskapsmassa där de senaste 5 årens forskning om kvicksilver och amalgam redovisas. Där framgår starka skäl för misstanke om att amalgam som tandfyllningsmaterial kan orsaka eller bidra till olika sjukdomssymtom hos känsliga personer.

Fel! Okänt namn på

Utredningen pekar på behovet av ett resurscentrum för att specialisera sig på patientgruppen som anger en mångfacetterad symtombild samt relaterar detta till amalgam.

Efter Sveriges inträde i EU omfattas de medicinska produkterna, bl.a. tandfyllningar, av EU:s direktiv. Inom Europas länder finns liknande erfarenheter av amalgam som tandfyllning, som de vi har i Sverige. I januari 2005 antog Europaparlamentet en "Gemenskapens kvicksilverstrategi". I den utarbetade strategin fastställs att kvicksilver är ett giftigt ämne som skall bli förbjudet att användas i varor och produkter. Höga doser av kvicksilver kan vara dödliga för människor, men även låga doser kan få allvarliga följder för nervsystemets utveckling, även skadliga effekter på njurar, hjärt- och kärlsystem. Den största källan till kvicksilverexponering är för de flesta människor inandning av kvicksilverångor från amalgamfyllningar. Sammantaget ger rapporterna belägg för att biverkningar från amalgam är ett problem för många.

Tyvär saknas idag ett kunskapscentrum som kan samla alla erfarenheter och kunskaper för denna svårdiagnostiserade patientgrupp. En plattform för ett kunskapscentrum där ytterligare forskning, utredning och behandling har goda förutsättningar att utvecklas är Spenshults Reumatikersjukhus, vid Nissan, strax utanför Halmstad. Spenshult är ett specialistsjukhus idag med stora kunskaper om inflammatoriska ledsjukdomar och reumatiska systemsjukdomar.

Där bedrivs även betydande forskning och utveckling sedan starten 1999. Vård, utredning, behandling och arbetslivsinriktad rehabilitering erbjuds patientgrupper med svårdiagnostiserade sjukdomssymtom. Där finns läkare och övrig personal med olika kompetenser och med stort intresse av att arbeta med dessa patientgrupper.

Ett statligt anslag till Spenshult är förutsättningen för att skapa ett kunskapscentrum med fokus på ohälsoproblem relaterade till amalgam och andra dentala material, detta bör även vara av nationellt intresse. Spenshult har mycket goda möjligheter att gå vidare med hänvisning till tidigare projekt som genomförts med Hallands landsting som visat stort intresse för de amalgamrelaterade sjukdomarna. Detta ges regeringen tillkänna.

Stockholm den 30 september 2005

Viviann Gerdin (c)

Birgitta Sellén (c)